

Java Starter

Машинна математика. Системи числення.

Java Starter

Після уроку обов'язково

Повторіть цей урок у форматі відео на [ITVDN.com](http://itvdn.com)

Доступ можна отримати через керівництво
вашого навчального центру

Перевірте, як Ви засвоїли цей матеріал
на TestProvider.com

Машинна математика. Системи числення

Бит

Bit

Стани біта

State of bit

Не горить

Неповністю горить

0

Горить на максимум

1

Один біт

Одним бітом можна представити 2 команди чи 2 числа

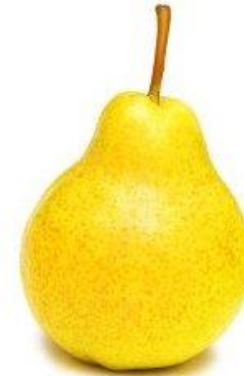
0

0 – З'їсти яблуко

1

1 – З'їсти грушку

Два біти

Двома бітами можна представити 4 команди або 4 числа

0 0

0 – З'їсти яблуко

0 1

1 – З'їсти грушку

1 0

2 – З'їсти сливку

1 1

3 – З'їсти ананас

Три біти

Трьома бітами можна представити 8 команд або 8 чисел

0 0 0

0 – З'їсти яблуко

0 0 1

1 – З'їсти грушку

...

...

...

1 1 1

7 – З'їсти полуницю

Чотири біти

Чотирма бітами можна представити 16 команд або 16 чисел

0 0 0 0

0 – З'їсти яблуко

0 0 0 1

1 – З'їсти грушку

...

...

...

1 1 1 1

15 – З'їсти банан

П'ять бітів

П'ятьма бітами можна представити 32 команди чи 32 числа

0 0 0 0 0

0 – З'їсти яблуко

0 0 0 0 1

1 – З'їсти грушку

...

...

...

1 1 1 1 1

31 – З'їсти персик

Шість бітів

Шістьма бітами можна представити 64 команди чи 64 числа

0 0 0 0 0 0

0 – З'їсти яблуко

0 0 0 0 0 1

1 – З'їсти грушку

...

...

...

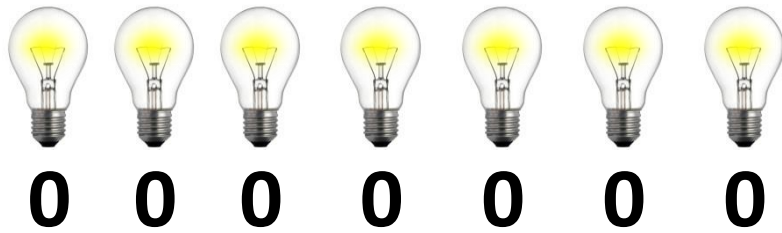
1 1 1 1 1 1

63 – З'їсти апельсин

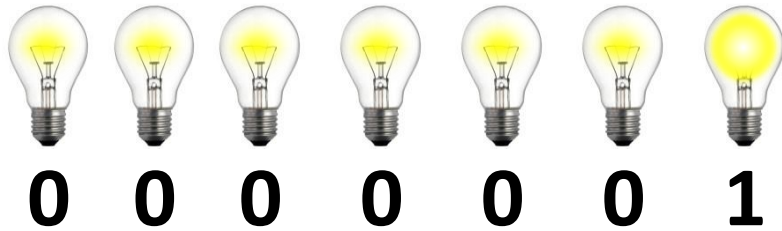

Сім бітів

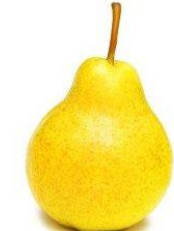
Сімома бітами можна представити 128 команд чи 128 чисел

0 – З'їсти яблуко

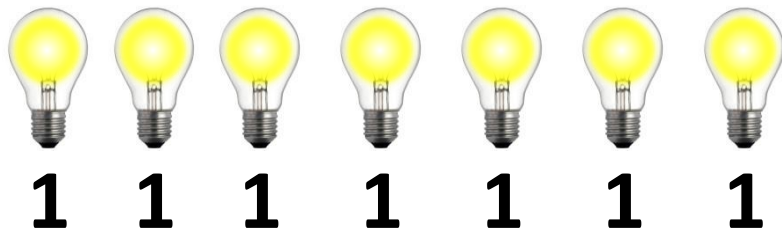
1 – З'їсти грушку

...

...

...

127 – З'їсти диню

Вісім бітів

Вісьмома бітами можна представити 256 команд або 256 чисел

0 0 0 0 0 0 0 0

0 – З'їсти яблуко

0 0 0 0 0 0 0 1

1 – З'їсти грушку

...

...

...

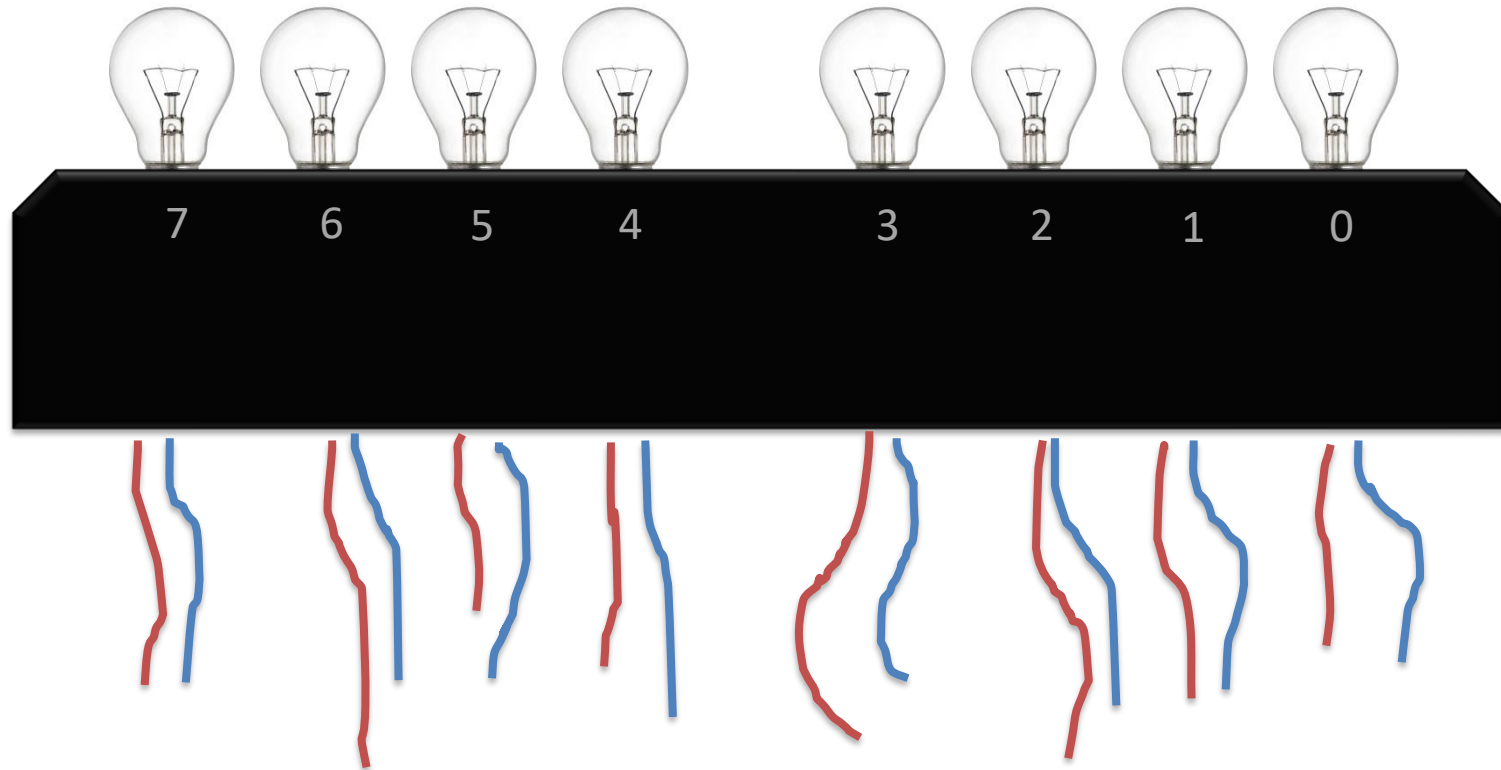
1 1 1 1 1 1 1 1

255 – З'їсти кавун

Байт

1 байт = 8 бітів

Байт (*byte*) – одиниця зберігання та обробки цифрової інформації.

Одиниці виміру кількості інформації

Units of data measurement

1 Кілобайт = 1024 Байти

1 Мегабайт = 1024 Кілобайти

1 Гігабайт = 1024 Мегабайти

1 Терабайт = 1024 Гігабайти

Одиниці виміру кількості інформації

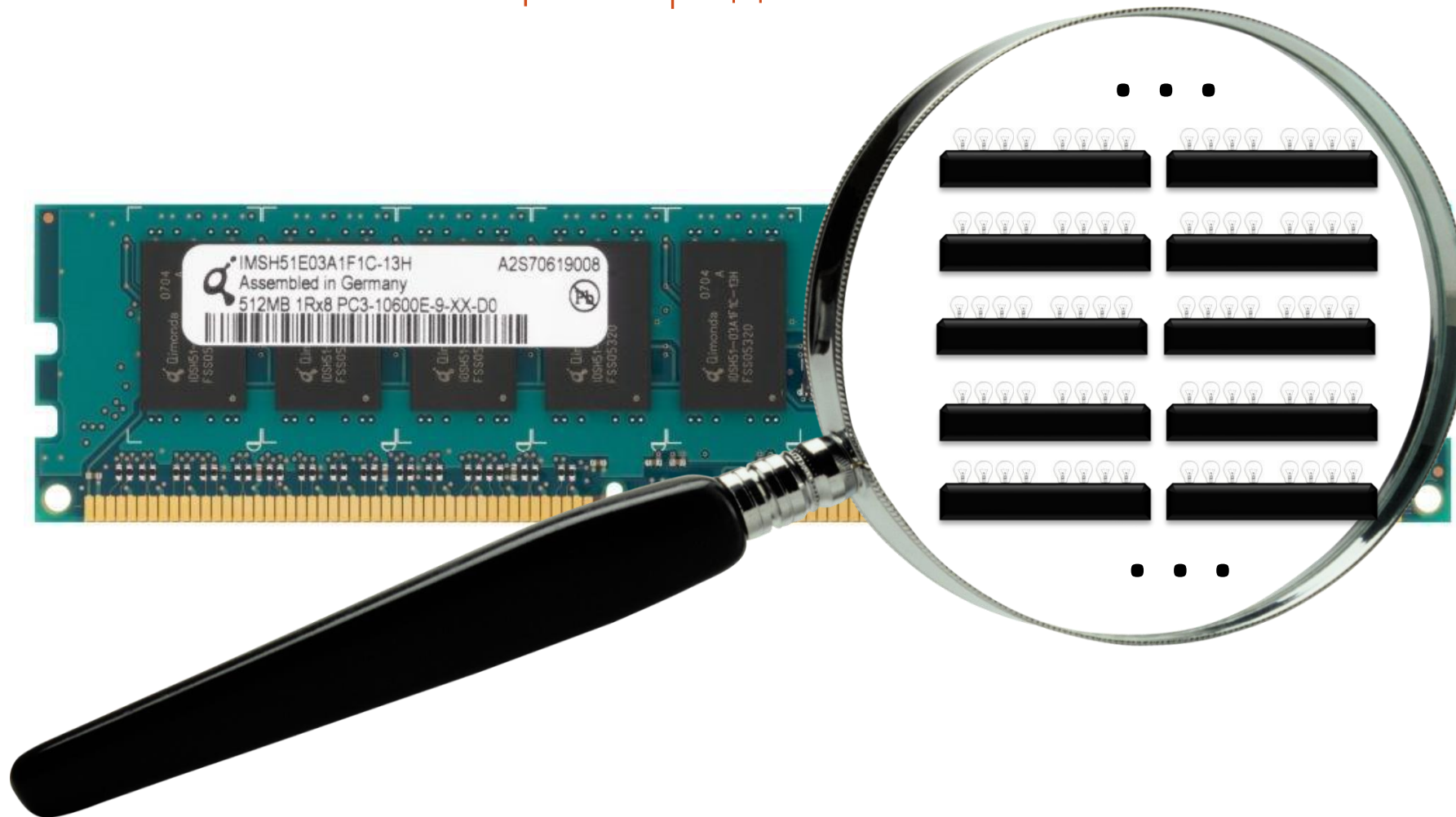
Units of data measurement

ОЗП

Що всередині ОЗП?

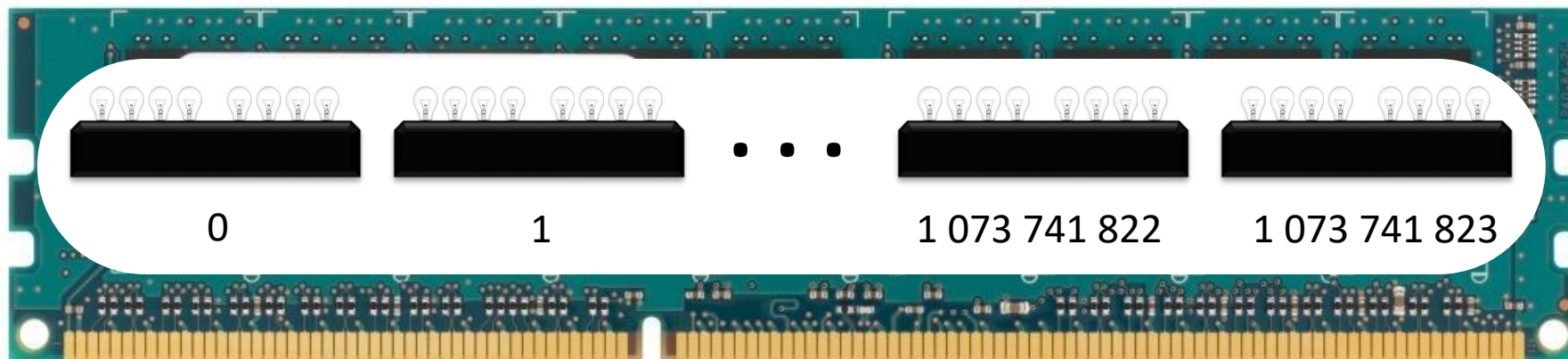
ОЗП

Якщо розмір ОЗП = 1 Гб, то в ньому є 1 073 741 824 Байти

$$1 \text{ GB} = 1024 \text{ MB} = 1024^3 \text{ B} = 2^{30} \text{ B} = 1\,073\,741\,824 \text{ B}$$

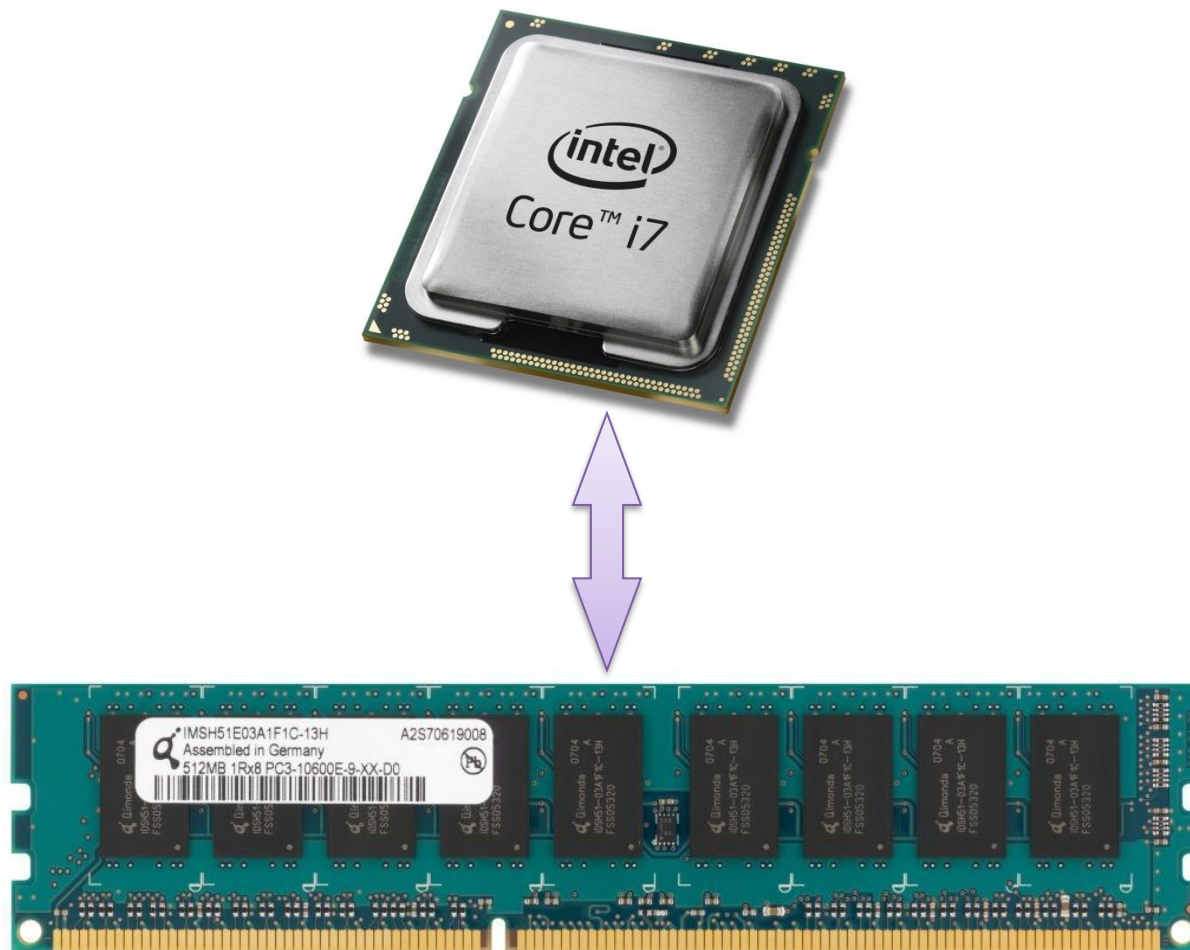
Процесор взаємодіє з пам'яттю

$$1 \text{ GB} = 1024 \text{ MB} = 1024^3 \text{ B} = 2^{30} \text{ B} = 1\,073\,741\,824 \text{ B}$$

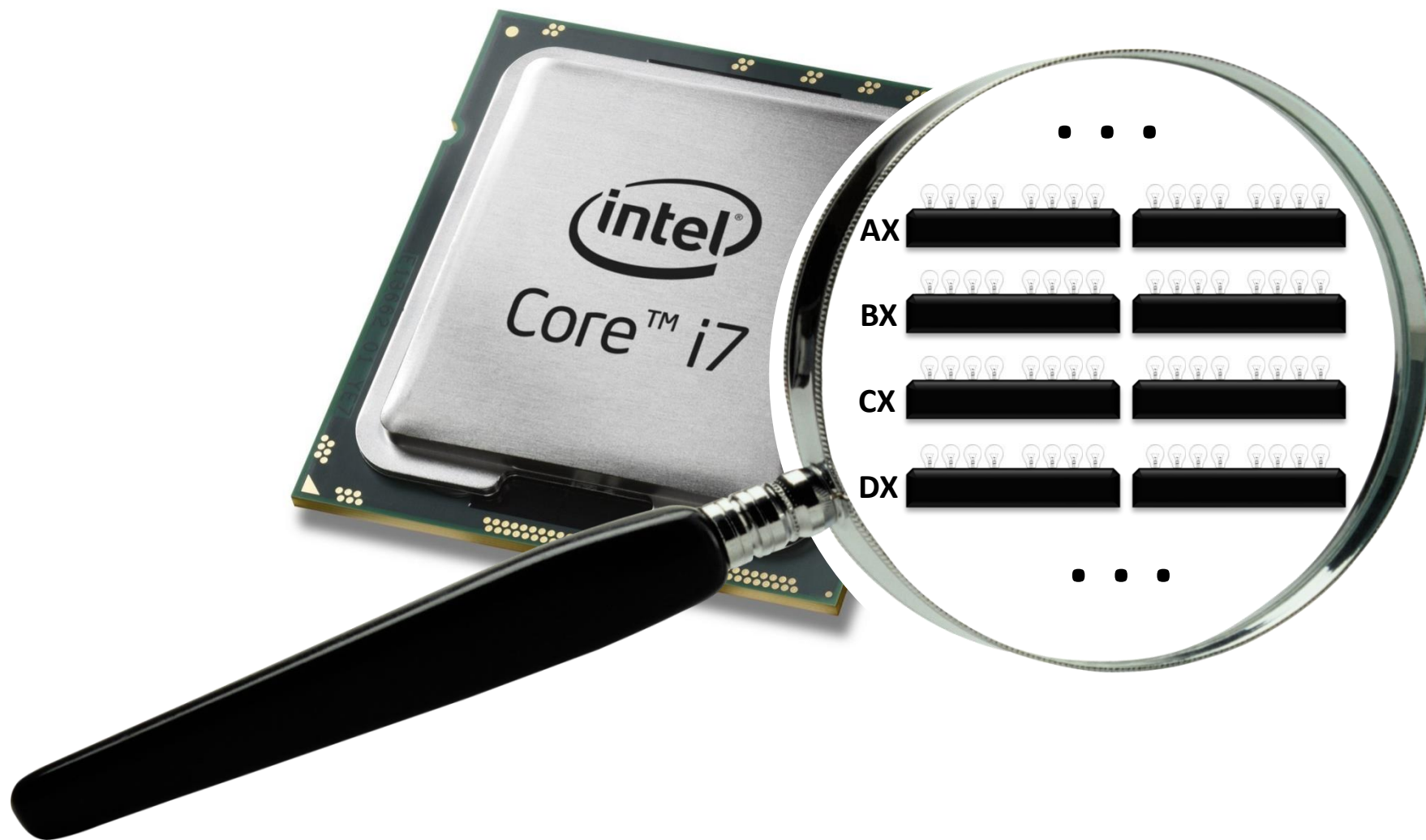
CPU взаємодіє з RAM

Процесор взаємодіє з пам'яттю

CPU

CPU має регістри, які подібні до осередків пам'яті

Варіанти зберігання інформації в ОЗП

1 байт = 8 бітів

2 байти = 16 бітів (Машинне слово)

4 байти = 32 біти (Подвійне машинне слово)

8 байтів = 64 біти (Учетверійне машинне слово)

Система числення

Символічний метод запису чисел

Система числення

Позиційна

значення кожного числового знака (цифри) у записі числа залежить від його позиції (розряду)

N2	N10	N16
0000 0000	0	00
0000 0001	1	01
0000 0010	2	02
0000 0011	3	03
0000 0100	4	04
0000 0101	5	05
0000 0110	6	06

Непозиційна

значення кожного символу не залежить від того місця, на якому він стоїть

1	2	3	4	5	6	7	8	9
α	β	γ	δ	ε	ς	ζ	η	θ
10	20	30	40	50	60	70	80	90
ι	χ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ
100	200	300	400	500	600	700	800	900
ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	ξ

Десяткова система числення

це позиційна система числення з основою 10

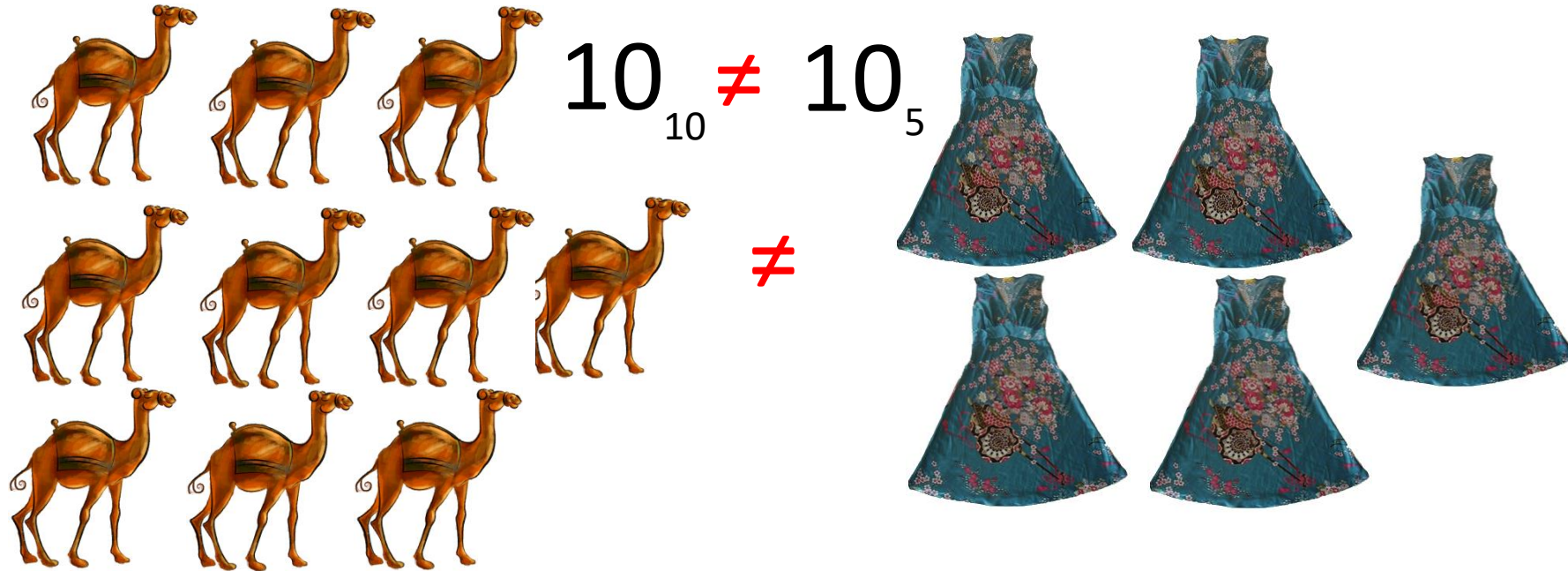
Для запису числа використовуються цифри – 0123456789

Основа системи числення – це число цифр у ній

П'ятирічна система числення

це позиційна система числення з основою 5

Для запису числа використовуються цифри – 01234

$$10_5 = 5_{10}$$

Дванадцяткова система числення

це позиційна система числення з основою 12

10_{12} – Дюжина

100_{12} – Грос

Для запису числа використовуються цифри – 0123456789AB

$$10_{12} = 12_{10}$$

Двійкова система числення

це позиційна система числення з основою 2

Двійкова	Десяткова
0	0
1	1
10	2
11	3
100	4
101	5
110	6
111	7
1000	8

 Внутрішнє представлення будь-якої інформації у комп'ютері є двійковим.

Для запису числа використовуються цифри – 01

$$10_2 = 2_{10}$$

Шістнадцяткова система числення

це позиційна система числення з основою 16

Двійкова	Десяткова	Шістнадцяткова
0000	0	0
0001	1	1
0010	2	2
0011	3	3
0100	4	4
0101	5	5
0110	6	6
0111	7	7
1000	8	8
1001	9	9
1010	10	A
1011	11	B
1100	12	C
1101	13	D
1110	14	E
1111	15	F

Для запису числа використовуються цифри – 0123456789ABCDEF

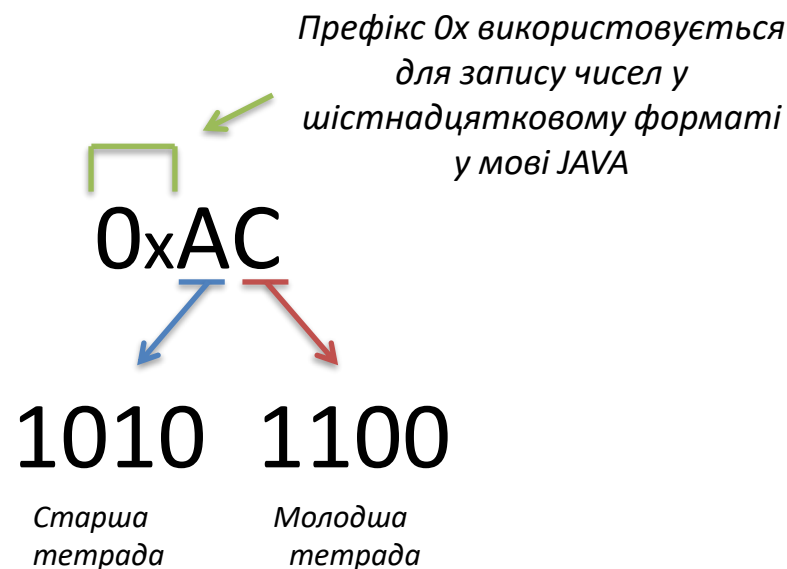
$$10_{16} = 16_{10}$$

Зв'язок між шістнадцятковою та двійковою системами

Число у шістнадцятковому форматі можна представити у двійковому форматі та навпаки

Двійкова	Десяткова	Шістнадцяткова
0000	0	0
0001	1	1
0010	2	2
0011	3	3
0100	4	4
0101	5	5
0110	6	6
0111	7	7
1000	8	8
1001	9	9
1010	10	A
1011	11	B
1100	12	C
1101	13	D
1110	14	E
1111	15	F

Подайте кожен символ шістнадцяткового числа у вигляді тетради двійкових символів.

Зв'язок між шістнадцятковою та двійковою системами

Число у двійковому форматі можна представити у шістнадцятковому форматі та навпаки

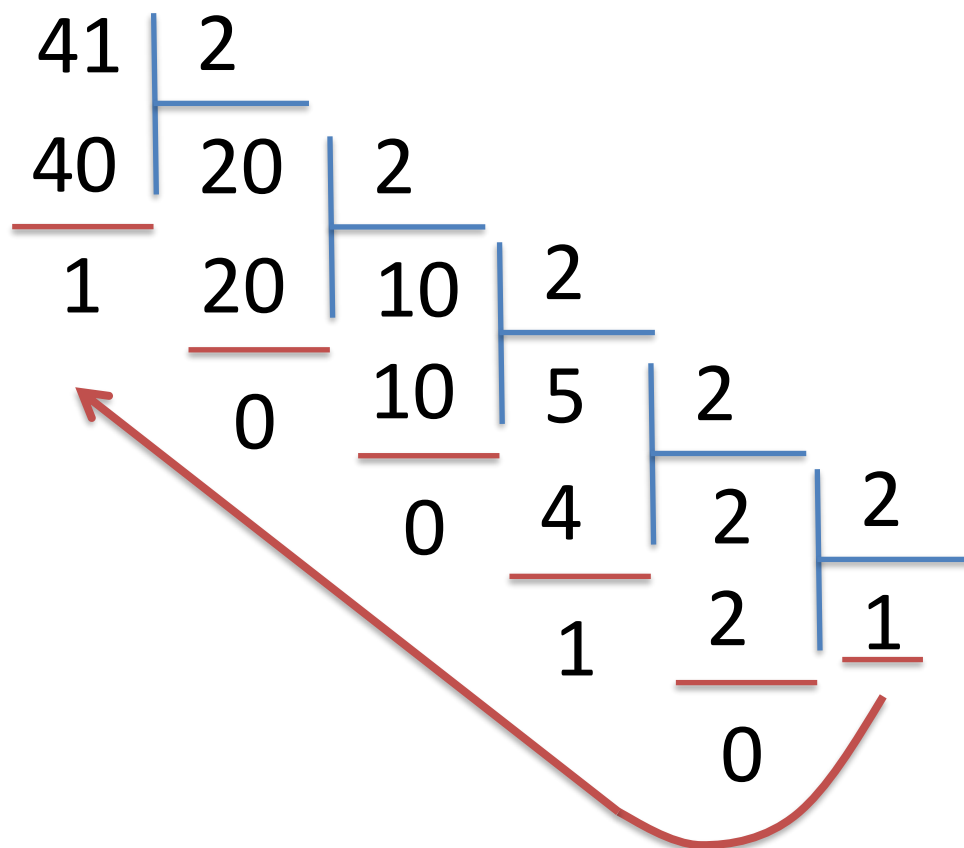
Двійкова	Десяткова	Шістнадцяткова
0000	0	0
0001	1	1
0010	2	2
0011	3	3
0100	4	4
0101	5	5
0110	6	6
0111	7	7
1000	8	8
1001	9	9
1010	10	A
1011	11	B
1100	12	C
1101	13	D
1110	14	E
1111	15	F

1110 1101

          ↓   ↓
          0xED

Розділіть двійкове число на тетради та запишіть значення кожної тетради у шістнадцятковому поданні

Переведення десяткового числа у двійкове

Приклад

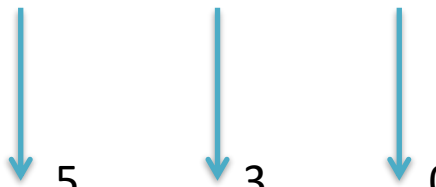
Щоб перетворити число, записане в десятковому форматі, на двійковий, необхідно:

- 1) послідовно ділити задане число й отримані цілі частини на 2 до тих пір, поки ціла частина не стане меншою за 2;
- 2) отримані залишки від поділу, подані цифрами з нового числення, записати як числа, починаючи з останньої цілої частини (польська нотація).

$$41_{10} = 101001_2$$

Переведення двійкового числа в десяткове

Приклад

$$\begin{array}{cccccc} & 10 & 1001 & & & \\ \text{Розряд} & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 & 0 \end{array}$$
$$10 \ 1001 =$$

$$2^5 + 2^3 + 2^0 =$$
$$32 + 8 + 1 = 41_{10}$$

Щоб перетворити число, записане у двійковому форматі, на десятковий, необхідно:

- 1) замінити 1 у числі на 2, зведену до ступеня відповідного розряду цієї 1;
- 2) виконати додавання отриманих значень.

Переведення десяткового числа в шістнадцяткове

Приклад

Щоб перетворити число, записане в десятковому форматі, на шістнадцятковий, необхідно:

- 1) послідовно ділити задане число й отримані цілі частини на 16 до тих пір, поки ціла частина не стане меншою за 16;
- 2) отримані залишки від поділу, подані цифрами з нового числення, записати як числа, починаючи з останньої цілої частини.

$$\begin{array}{r|l} 1225 & 16 \\ \hline 76 & \\ \hline 9 & \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r|l} 76 & 16 \\ \hline 4 & \\ \hline 12 & \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r|l} 4 & 16 \\ \hline 0 & \\ \hline 4 & \end{array}$$

C

$$1225_{10} = 4C9_{16}$$

Переведення шістнадцяткового числа в десяткове

Приклад

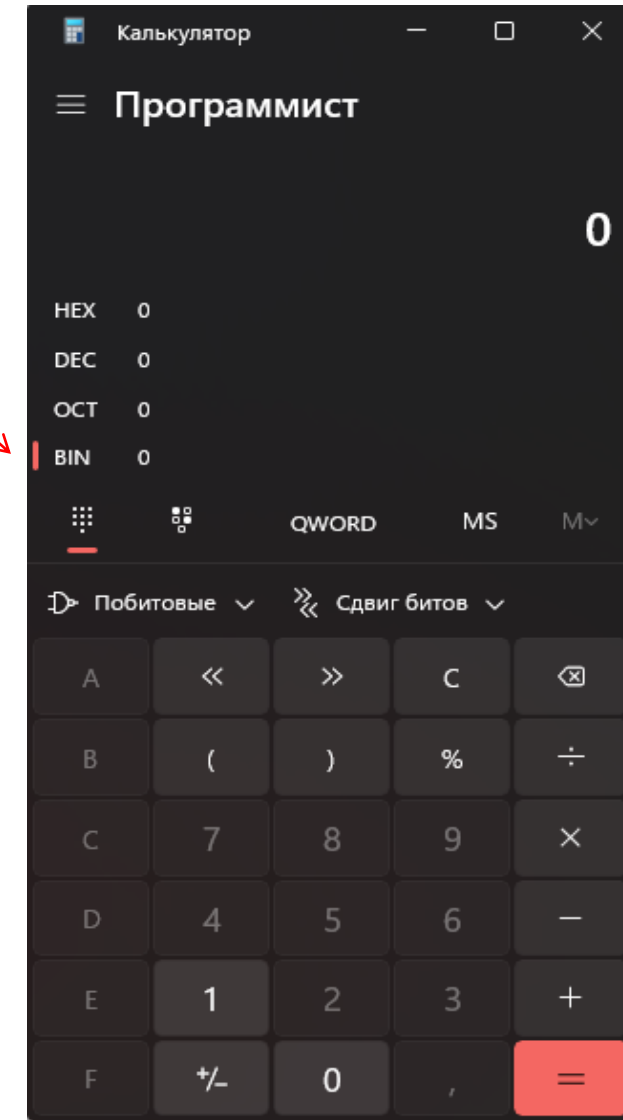
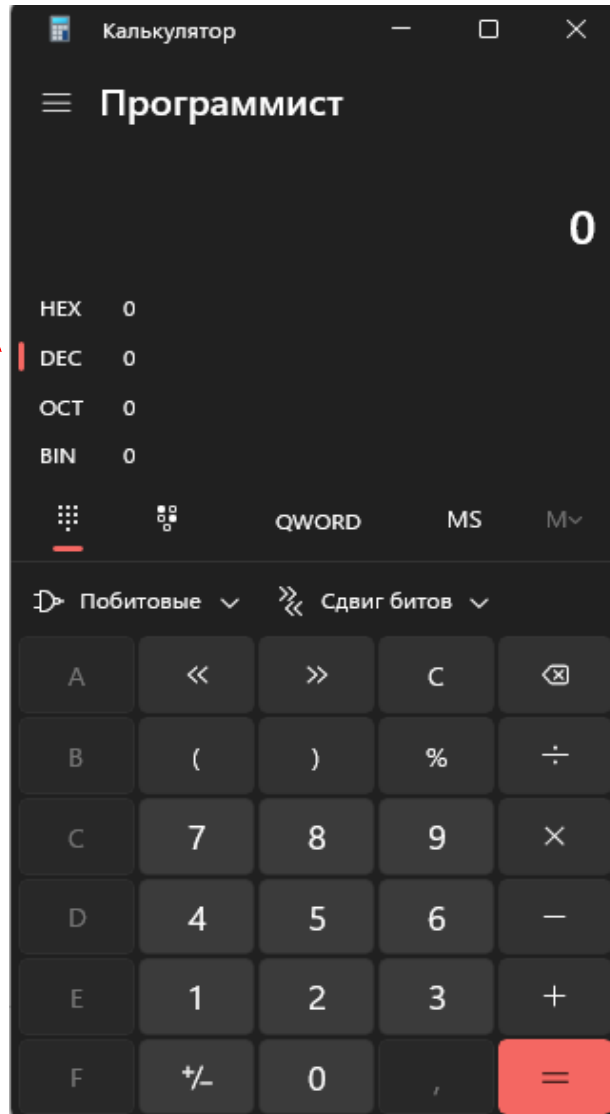
5A
Розряд 1 0

Щоб перетворити число, записане у шістнадцятковому форматі, на десятковий, необхідно:

- 1) число помножити на 16 у ступені відповідно з розрядом;
- 2) виконати додавання отриманих значень.

$$\begin{array}{c} 5 \quad \quad A_{16} = \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 5 \cdot 16^1 + 10 \cdot 16^0 = 90_{10} \end{array}$$

Використання калькулятора

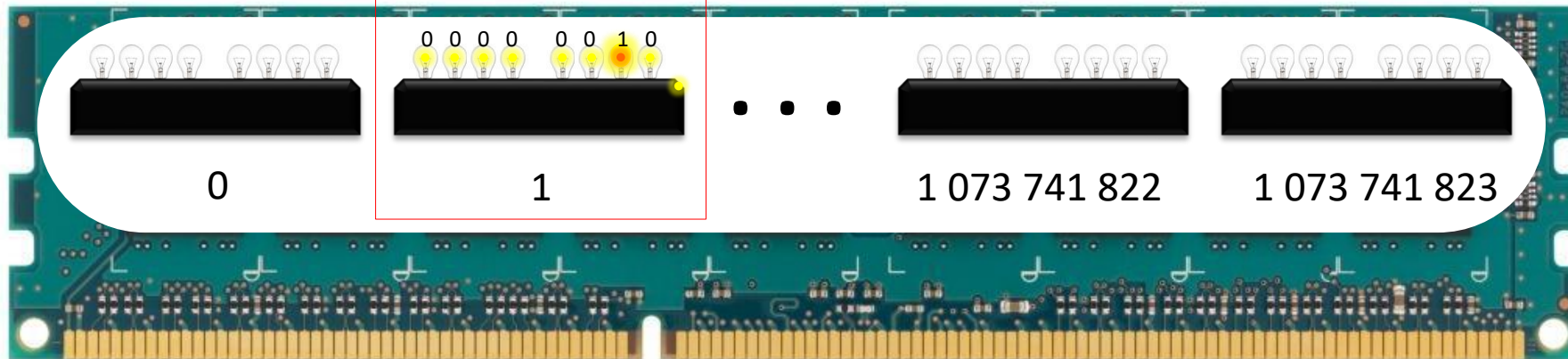

Змінна

Variable

Змінна – це іменована частина пам'яті, яка зберігає у собі деяке значення, яке можна змінити.

```
byte a = 2; // 0000 0010 b
```

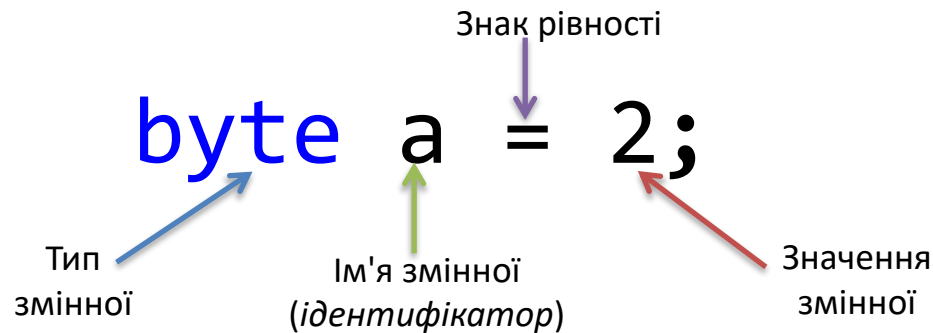

Змінна

Створення змінної

Під час створення змінної необхідно вказати:

- ім'я змінної (*ідентифікатор*);
- тип змінної;
- початкове значення (*необов'язково*).

byte 1 byte from -128 to 127

short 2 bytes from -32,768 to 32,767

int 4 bytes -2,147,483,648 to 2,147,483,647

long 8 bytes from -9,223,372,036,854,775,808 to
9,223,372,036,854,775,807

Ініціалізація змінної – це перше присвоєння їй значення.

- **byte, short, int, long** зберігає цілі числа без десяткових знаків, наприклад, 123 або -123

Змінна

Створення змінної

byte (1 байт): від -128 до 127

short (2 байти): від -32,768 до 32,767

int (4 байти): від -2,147,483,648 до 2,147,483,647

long (8 байтів): від -9,223,372,036,854,775,808 до 9,223,372,036,854,775,807

float (4 байти): дробові числа. Достатньо для зберігання 6-7 десяткових цифр

double (8 байтів): дробові числа. Достатньо для зберігання 15 десяткових цифр

boolean (1 біт): значення true або false

char (2 біти): зберігає один символ/літер або значення ASCII

byte, short, int, long: зберігає цілі числа без десяткових знаків, наприклад, 123 або -123

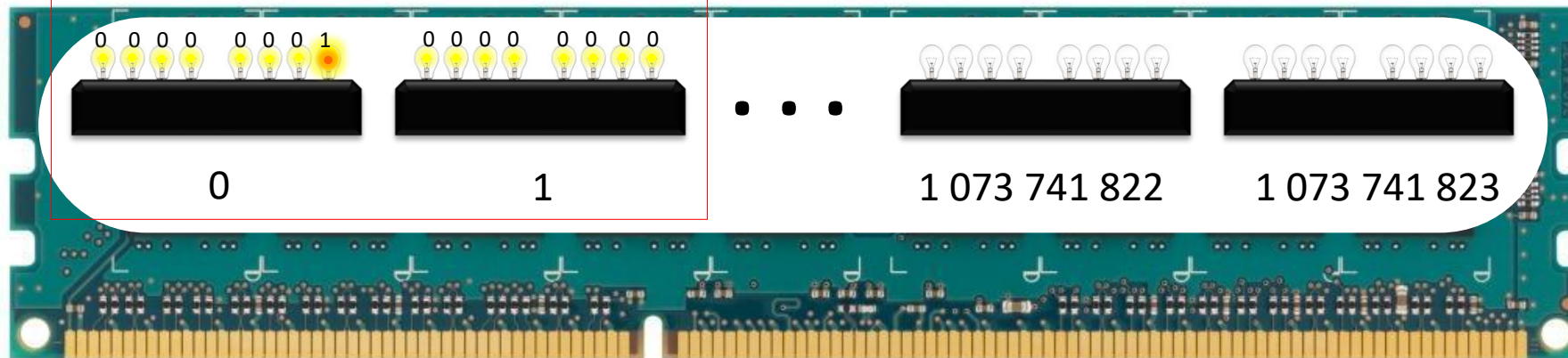
Змінна

Variable

Змінна – це іменована частина пам'яті, яка зберігає у собі деяке значення, яке можна змінити.

```
short a = 256;
```

```
// 0000 0001 0000 0000 b - 0x100
```


Типи даних ОЗП

Варіанти зберігання інформації у ОЗП

1 байт = 8 бітів   `byte`   `boolean`

2 байти = 16 бітів (Машинне слово)   `short`   `char`

4 байти = 32 біти (Подвійне машинне слово)   `int`   `float`

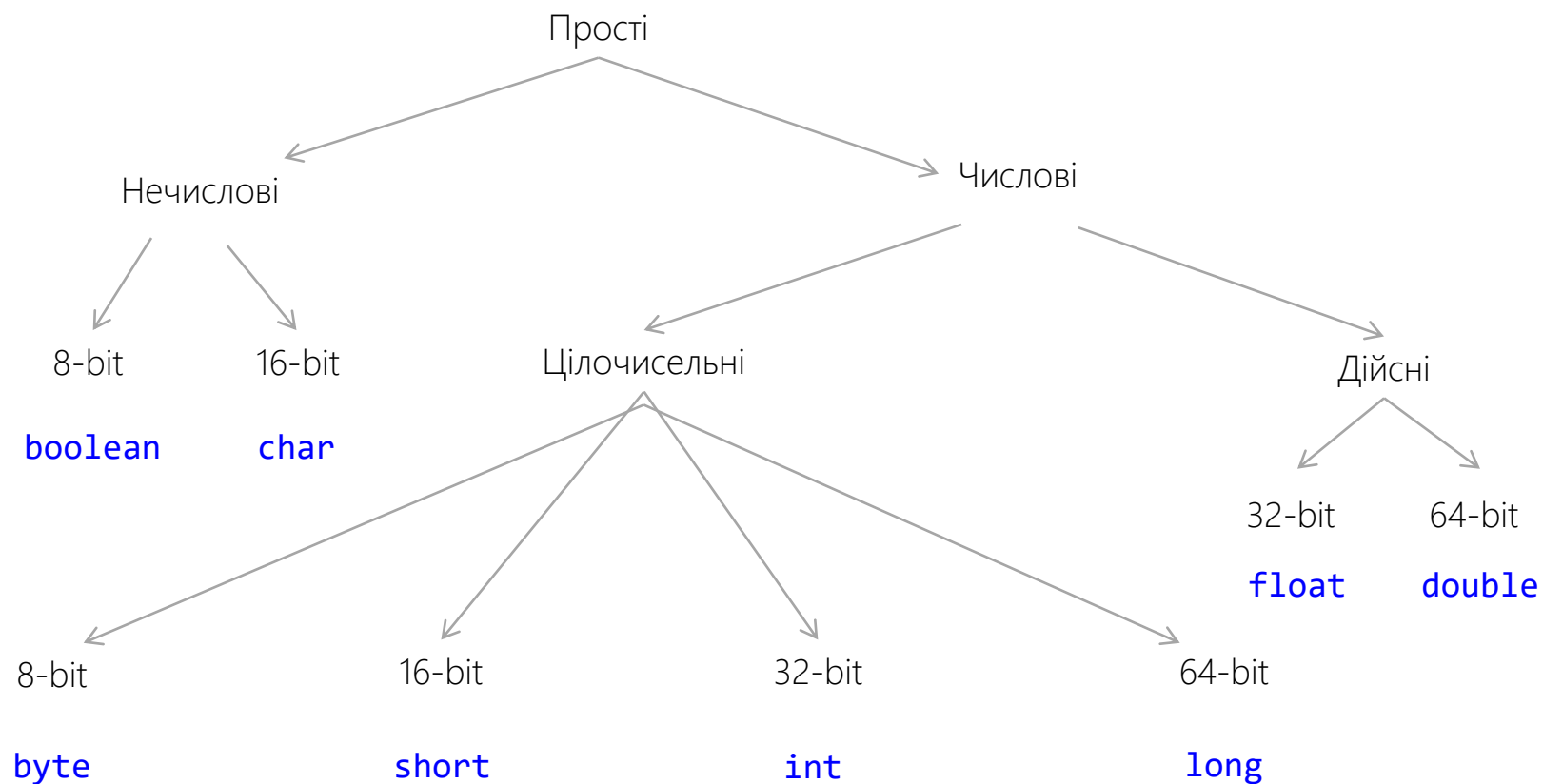
8 байтів = 64 біти (Учетверійне машинне сло)   `long`   `double`

Примітивні типи даних

Primitive Data Types

Java Starter

Q&A

Інформаційний відеосервіс для розробників програмного забезпечення

